

Sygn. akt IV CSK 74/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku A. W.
przy uczestnictwie R. C. i G. N.
o rozgraniczenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 czerwca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania R. C.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Z.
z dnia 28 czerwca 2013 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Cel wymagań przewidzianych przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadnieni istnienie przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą stanowiły podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest konsekwencją oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został przez uczestniczkę uzasadniony ze wskazaniem na „występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego związanego z interpretacją przepisu art. 10 ustawy z 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy kodeks cywilny (Dz. U. Nr 55, poz. 321) dotyczącego możliwości uwzględnienia przy zasiedzeniu objętych hipoteką art. 10 nieruchomości także czasu ich posiadania przed wejściem w życie przepisów wyłączających zasiedzenie”, a także ze wskazaniem na „oczywiste naruszenie przez zaskarżone postanowienie wskazanych w podstawach skargi kasacyjnej przepisów”.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11, niepubl.), Sąd Najwyższy

wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”. Osobną kwestią jest to, że zagadnienie prawne, na konieczność rozstrzygnięcia którego powołuje się skarżący musi nawiązywać do okoliczności faktycznych ustalonych w sprawie, w której skarga kasacyjna została wniesiona i musi mieć znaczenie dla jej rozstrzygnięcia.

Niniejsza sprawa była już uprzednio dwukrotnie przedmiotem rozpoznania Sądu Najwyższego w związku ze skargami kasacyjnymi wnoszonymi przez strony od postanowień wydawanych przez Sąd Okręgowy w postępowaniu apelacyjnym. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy odniósł się do zarzutów zgłoszonych w apelacji przez wnioskodawczynię i wyjaśnił, w jaki sposób należy stosować art. 336, 176 i 172 k.c. do ustalonych okoliczności faktycznych oraz stwierdził, że rozważanie zgłoszonego przez uczestniczkę zarzutu zasiedzenia pasa gruntu przygranicznego dla nieruchomości stanowiących działki nr 528/1 i nr 528/2 może dotyczyć okresu nie wcześniejszego niż 4 maja 1989 r., bo dopiero od tej daty obie te działki zaczęły stanowić odrębne nieruchomości, a nadto jeszcze – nieruchomość stanowiąca działkę nr 528/2, jako własność Skarbu Państwa, nie mogła być przedmiotem zasiedzenia do 1 października 1990 r. (art. 177 k.c.). Do przerwy biegu terminu zasiedzenia doprowadziło wszczęcie przez wnioskodawczynię w 2007 r. postępowania rozgraniczeniowego.

W związku z wykładnią art. 10 ustawy z 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy kodeks cywilny (Dz. U. Nr 55, poz. 321) Sąd Okręgowy stwierdził, że na korzyść uczestniczki może być zaliczony jedynie okres posiadania od 4 maja 1989 r. do 14 czerwca 1993 r., który to okres łącznie z okresem posiadania przygranicznego

pasa gruntu przez nią samą nie wystarczył do nabycia jego własności przez zasiedzenie. Skonstruowanie przez wnioskodawczynię we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zagadnienia prawnego dotyczącego wykładni art. 10 ustawy z 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy kodeks cywilny w nawiązaniu do zarzutu, że do okresu posiadania przez nią przygranicznego pasa gruntu powinno być zaliczone jego posiadanie przez Spółdzielnię Produkcyjną w Ś. wykonywane w okresie od 1972 r. do 4 maja 1989 r. nie uwzględnia tej okoliczności, że przez ten czas Spółdzielnia była jedynie użytkownikiem gruntu państwowego. Formułując zagadnienie prawne wymagające rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego skarżąca pominęła i tę okoliczność, że wątpliwości w związku z wykładnią art. 10 ustawy z 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy kodeks cywilny zostały wyjaśnione w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2002 r., III CZP 72/01 (OSNC 2002, nr 9, poz. 107).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywiście naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczególności czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, niepubl.).

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skarg kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem zaskarżonego postanowienia nie pozwala

stwierdzić, żeby skarga kasacyjna uczestniczki była uzasadniona w sposób oczywisty.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.